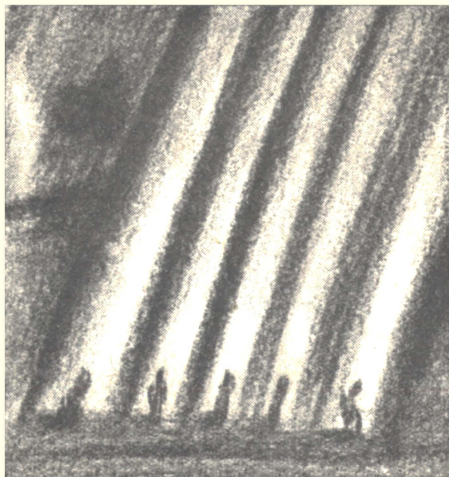

PAKOC S KÁROLY

*A teremtés
éneke*

A TEREMTÉS ÉNEKE

PAKOCS KÁROLY

**A TEREMTÉS
ÉNEKE**

SZALÉZI MŰVEK

**Nihil obstat Carolus Szitkey Soc. Sal., censor dio-
cesanus. Imprimatur. No. 1949/1946. Vacii, die 30-a
Aprilis 1946. † Josephus Episcopus.**

ELŐÉNEK

A ZŰRZAVAR SIRALMA

SZIN: A háttérben gomolygó felhő, melyen időnként villám villódzik. Távoli dörgés. Majd közeli villámcsattanás. Sus-torgás. — Csend.

A szavaló-kar nem látható.

A ZŰRZAVAR (tenor szavaló):

Teremtő Lélek itt vagyok:
gomolygó Köd, sötét világ.
Olemben titkok rejlenek
s kínokkal töltik méhemet.

A KAR (középerősen):

Az élet megszületni vágy.

A ZŰRZAVAR:

Bennem ma nagyság és parány,
zord dermedés és éietek,
világosság és vak homály
csodát esengve sírdogál...

A KAR (erősen):

És zord erők feszengenek.

A ZŰRZAVAR:

Ó szent kínom' ki érti meg,
ha nincs kiszólnom senkinek?
Belőlem vágyak rajzanak
s ölembe visszahullanak.

A KAR (halkan):

Milyen siralmas lenni így!

A ZÜRZAVAR:

Sötét vagyok, bár fény virít
s világít létem rejtekén.
Kínommal merre menjek én?
Bennem visong a tűz s a fagy

A KAR (erősen):

s ádáz csaták viharzanak.

A ZÜRZAVAR:

Te nagy Lény, kinek szellemén
a semmiből kijöttem én,
e nagy teremtés éjjelén
lehelld szerelmedet belém.

A KAR (kánonszerűen):

(I. tenor) Lehelld belénk szerelmedet, lehelld belénk
szerelmedet.

(II. bariton) Lehelld belénk szerelmedet, lehelld belénk
szerelmedet.

(II. tenor) Lehelld belénk szerelmedet.

(I. bariton) Lehelld belénk szerelmedet.

Szerelmedet lehelld belénk.

(Összkar igen erősen):

**(Vakító villámfény. Nyomában dörgés, amelynek végső hang-
jából elindul)**

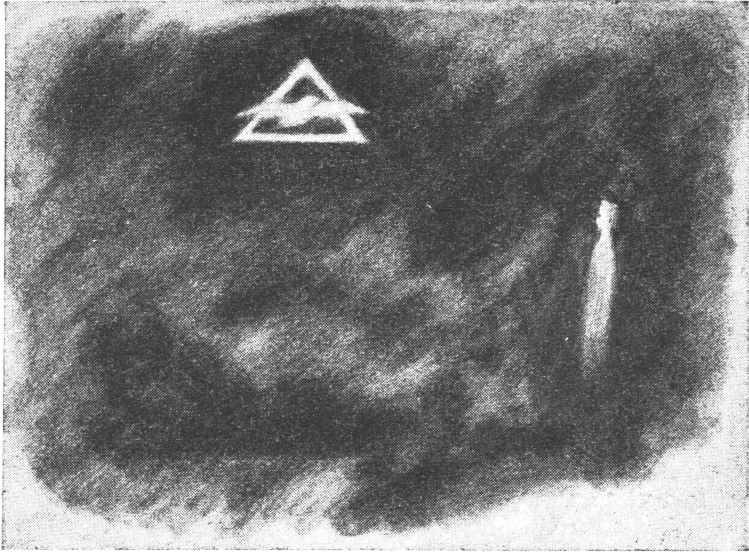
A TEREMTŐ LÉLEK (II. bariton-szavaló) HANGJA:

Halljad szavam' hát Zűrzarvar:
Kínod csodára indított.
Kiöntöm rád lehelletem
és megnyílik a nagy Titok.

**(Pünkösdi szél-zúgás. Halkan kezdődik, fokozatosan erősödik,
fokozatosan halkul s közben egyhangon mondja)**

A KAR:

Kiszáll belőlünk sok titok.
Kiszáll belőlünk sok titok.

(A szélfuvalom elhal. A köd erősen gomolyog. Rajta időnként fények villódzanak.)

A ZÜRZAVAR:

Teremtő Lélek szállj ki hát,
Lehelld belém a rendet.
Feselj ki a szebb világ,
mely méhembben kerengett
a mélység és magasság
a bánat és vígasság
között vígasztalan'.

A KAR (erőtéljesen):

Teremtő Lélek, szállj ki hát,
Lehelld belénk a rendet!
(hosszan) Lehelld... belénk... a rendet...

ELSŐ ÉNEK

AZ ANGYALOK ELRENDEZÉSE

SZIN: Ugyanaz, mint az előéneknél. A gomolygó felhő-köddön kilenc fény gyúl ki, melyek fokozatosan angyalfejékké válnak.

Halk moraj méh-zümmögés-szerűen. Ebbe belevág a kilenc angyali kar jajongása; kezdve az angyaloktól fel a szeráfokig.

ANGYALOK KARA (elhaló halkan):

Ja-jaj...

ARKANGYALOK KARA (egy árnyalattal erősebben):

Ja-jaj...

FEJEDELEMSÉGEK KARA (az előbbinél valamivel erősebben):

Ja-jaj...

ERŐSSÉGEK KARA (fokozva a hang erejét):

Ja-jaj...

HATALMASSÁGOK KARA (előbbinél erősebben):

Ja-jaj...

URALMAK KARA (középerősen):

Ja-jaj...

TRÓNUSOK KARA (előbbinél erősebben):

Ja-jaj...

KERUBOK KARA (mégerősebben):

Ja-jaj...

SZERÁFOK KARA (erőteljesen):

Ja-jaj...

MIND (kitörő erejű kezdéssel, fokozatosan halkulva egészen az elhaló halkságig):

Ja-jaj... ja-jaj... ja-jaj... ja-jaj...

(középerősen) Nem jó nekünk így lenni, jaj!
a Zúrzavarnak méhiben.
Nem jó elő hát senkisé,
hogyminket innét felvigyen?
A bánatunk' ki méri meg?

(halkabban) Rabok vagyunk s a sóhajunk
a Végtelen felé liheg.
Itt vágyainkba bágyadunk
s kínunk' kiszólni nincs kinek.

(egész halkan) A bánatunk' ki méri meg?

A kilenc fény elhalványul. A gomolygó Kőd fölött háromszög-keretben ragyogó fényben megjelenik a Fehér Galamb. Ugyanakkor oldalt hosszú hófehér ruhában arany-övvvel és mellén arany-galambbal megjelenik egy Ifjú, a Szentlélek megszemélyesítője. A Kődbe néz.

LÉLEK (lány tenor):

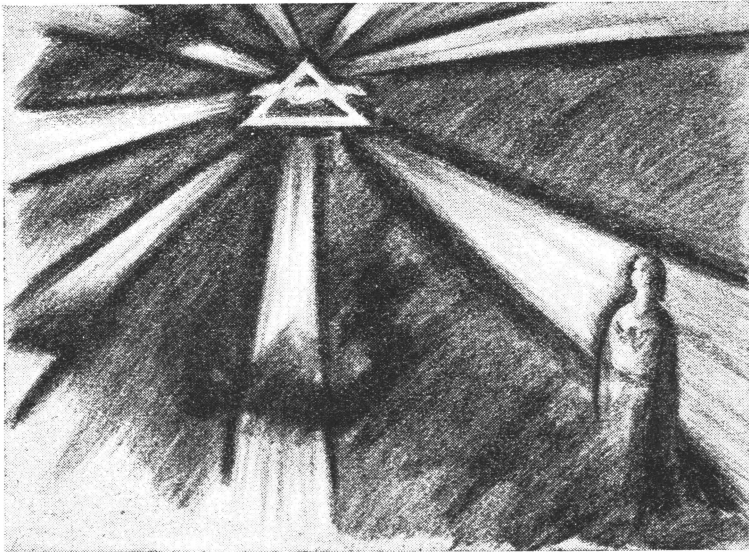
Im', itt vagyok. A sóhajok,
melyek felém kiszálltanak,
felértek mind a lelkemig...
Elérkezett a pillanat:
én felnyitom a zárat,
melyek a szellemet fedik.

MIND (halkan):

Rabságunk végre megszűnik.

LÉLEK:

A szikrák, miket leheltem
kiszórt, mind lánggra gyullanak
s a fényt a térben elvetem,
hogymindent béragyogjanak.

MIND (visszhang gyanánt):

Leszünk a szellem lángjai.

A LÉLEK:

Lesz ég és föld és fény és rend.
Eloszlik minden, ami köd.
Lesz szépség itt alatt és fent
s a jajból nem lesz semmi több.

MIND (visszhangosan):

A jajból nem lesz semmi több.

A LÉLEK:

Ti lesztek legszebb fényeim,
ti szikra-szóró szellemek.
A Végtelen nagy térein
kell engem kibeszélnetek.

MIND (visszhangosan):

Örömmel szárnyalunk Veled.

A LÉLEK (parancsolóan a Ködhöz):

Te, minden élet börtöne,
az angyaloknak nyiss kaput!
A szárnyalásnak öröme
előtt legyen szabad az út!

1.

**A Köd izgatottan gomolyog. Villámlás, dörgés, robaj hall-
szik. A robaj után nagy vajudás sóhaja. A köd ketté válik
és hófehér ruhában előlebegnek az Angyalok. Két sorba osz-
lanak úgy, hogy a LÉLEK középre jut.**

**ANGYALOK (a LÉLEK felé mélyen meghajlanak és kezeiket mel-
lükön hagyva köszöntik őt):**

Köszöntünk, Lélek, tégedet,
lehelletednek fényei.
(főlemelik fejüket) Hozanna, áldás, üdv neked:
jövünk nevednek zengeni.

A létben lenni tiszta láng:
a legszebb cél, mely lelkesít.
Ő szálljon lelked lángja ránk,
hogy elvigyük a lelkekig.

A LÉLEK (parancsolóan):

Halljátok szómat, angyalok:
én új világot alkotok,
kicsiny és mégis legnagyobb;
majd erre léssen gondotok.

Az ember lesz ez új világ,
kiben a föld az éggel egy
lényé leszen és szállni vágy,
hogy éljen szellem-életet.

MIND (félhalkan):

Megyünk, megyünk mi boldogok.
Szállunk a végtelenbe ki.

A lángod bennünk már lobog;
Lélek, adj szent erőt nekil

A LÉLEK (kitárja karjait és hosszan az angyalokra lehell):

Lobogjon lángba bennetek
lehelletem és menjetek
és gyujtsatok új lelkeket.

(kiált) Im' ez lesz a ti éltetek!

Az utolsó szavaknál erős moraj, villámlás, dörgés.

ANGYALOK (kétoldalt ellebegnek a dörgés villámlás alatt)

A LÉLEK (elhátrál úgy, hogy alig látható)

**A szín üres. A Zúrzavar bezárul s újra gomolyogni kezd.
Rövid ideig tartó csend után hosszas moraj. A ködön vil-
lódzás.**

2.

KAR (a gomolygó ködből láthatatlanul):

Testvéreink kiszálltak im'
és vissza nem jött senkiséim.
Repülnek vágyuk szárnyain.
Jaj, minket senkiséim viszen?

A LÉLEK (előlép és a Köd elé áll; egyideig merően bele néz, az-
tán erőteljes hangon szól):

Sirámotok a lelkemet
új indulatra késztetí.
A Zúrzavar, mely eltemet,
már ajtaját feszengeti.

(kiált) Nyilj meg előttünk, ősi Köd!
Oledből végre jöjjenek
elő, kiket bilincse köt
erődnek, harci szellemek.

**A Köd erősen gomolyog, villódzik. Aztán szélvész-szerű só-
hajokkal liheg. Megnyílik és előlebegnek belőle**

AZ ARKANGYALOK (aranypikkelyes fehér római katona-tunikában, jobbkezükből rövid kétélű kard, baljukban arany-pajzs; a szíj közepén félkört alkotnak; mély meghajlással hódolnak a LÉLEK előtt, aztán fölemelt karddal szavalnak):

A Lélek, a Lélek, a Lélek
tűze szent erejének
dicsőség.

A Kőd villámlik és dörög. A dörgés elhangzása után az Arkangyalok szavalják.

Arkangyalid új seregének
add a parancsodat, Élet-
Erősség!

A Kőd villámlik, dörög. Aztán

A LÉLEK (erőteljesen):

Ti lesztek majd a vezérek,
ha indul az égen a harc.
De nem győznek a veszélyek.

AZ ARKANGYALOK:

Megtesszük mind, amit akarsz.

A LÉLEK:

Mert lesznek majd közöttetek,
kik nem maradnak meg velem
és ellenem cselekszenek:
de őket lánggal megverem.

AZ ARKANGYALOK:

Megyünk, hová parancsolod,
te Nagy Lény; ó mi boldogok
leszünk, ha majd a győzelem
a Lélek-Istené leszen.

A LÉLEK:

De nemcsak küzdelem leszen
az éltetek, hanem öröm-

**hírt vinnetek is rendelem
szét az új világ-körön.**

AZ ARKANGYALOK (ujjongva):

Uram, mi boldogok leszünk,
ha vesszük szent parancsodat:
hisz' börtön-éjünk már letűnt
és szállunk, mint a gondolat.

A LÉLEK (rámutat a vezér-arkangyalra):

M i h á l y, te léssz a győzelem;
erőmet közlöm im' veled:
(reálehell) a harcban majd te jársz velem
s parancsolsz társaid felett.

MIHÁLY ARKANGYAL (térdet hajt a LÉLEK előtt és kardját pajzsára téve hódol; térdenállva marad)

A LÉLEK (rámutat Ráfael arkangyalra):

Te léssz a gyógyír, R á f a e l ;
erőd leszen a jaj felett.
Kit elkísérsz, nem hagyja el
erőm: én ott leszek veled.

RÁFAEL ARKANGYAL (térdet hajt a LÉLEK előtt és pajzsára téve orvosságos tégelyét, mely gőzölög, hódol; térden marad)

A LÉLEK (rámutat GÁBOR arkangyalra):

G á b o r, te léssz a hírnököm;
a jóhírt tőlem szétviszed,
ahányszor titkom' széttöröm.
Teremtesz mindig víg szívét.

GÁBOR ARKANGYAL (térdet hajt a LÉLEK előtt; pajzsára téve egy kiterjesztett szárnyú hófehér galambot, hódol; térden marad)

A LÉLEK (a többi arkangyalhoz):

Ti lesztek majd a seregek.
Ha küzdelemre hív szavam,

**megvéditek az egeket,
hol lelketek hazája van.**

AZ ARKANGYALOK (a térdelők felugranak s a többivel együtt pajszukat felemelve meghajolnak a LÉLEK előtt s kétoldalt elindulnak, közben szavalják):

Vigan megyünk az égre fel
szolgálni Istenünket és
ajkunk mosolygva énekel,
ha hívni fog a küldetés.

A LÉLEK (áldóan tartja feléjük karját mindaddig, míg el nem tűnnek)

A szín elsötétedik. Csend. A Lélek visszahátrál, úgyhogy alig látható.

3.

KAR (a gomolygó Ködből sirámszerűen):

Ó méltóságnak Lelke te,
kit áldva mondnak mindenek:
mély böntönünkbe nézz bele
s mutasd meg nekünk az eget.

A LÉLEK (előlép s a gomolygó Ködbe néz egy ideig, aztán erőteljesen mondja):

A szikra szól belőletek,
mely vágy' a Végtelenbe ki.
Lelkem e láng-lehelletet
magától el nem vetheti.

A Köd színén ajtót nyitok:
ti fej'delemség lelkei,
megnyílik újra egy titok:
föl, szebb életet kezdeni!

A Köd erősen gomolyogni kezd. Villózik, morajlik. Aztán kitérja keblét és előlebegnek két-sorra-különülten

A FEJEDELEMSÉGEK (arannyal árnyalt szerpap-öltözetben, fejükön aranykoronával; egymással szemben megállanak és csodálkoznak vissza a Ködbe; aztán mintha álomból ébrednének, halkán szavalnak):

Mi' zord volt eddig életünk!
Sötétség, kín és szenvedés...
(élénken) Ma új világ felé megyünk.
Csodálatos nagy ébredés!

(térdet hajtanak a LÉLEK előtt s aztán erőteljes hangon szavalnak)

A Lélek, a Lélek, a Lélek
tüze szent erejének
dicsőség!

KAR (a Ködből láthatatlanul visszhangozza):

tüze szent erejének
dicsőség!

A FEJEDELEMSÉGEK (erőteljesen):

Az angyalok új seregének
add ki parancsodat, Élet-
Erősség!

KAR (visszhangozza)

add ki parancsodat, Élet-
Erősség!

A LÉLEK:

Halljátok hát parancsomat:
Királyi méltóságokat
adok a nemzetek felé
s tőlem a fejedelmekig
ti viztek szót s lesztek nekik
az égből segítségeik.

A FEJEDELEMSÉGEK (hódolnak a LÉLEK előtt):

Lélek, mi hódolunk neked.
(indulnak) Megyünk az új világba ki
segíteni fejedelmeket.

A szírn homályosodik. Halk moraj kíséri a kivonuló Fejedelemségeket, akik közben visszhangszerűen mondják:

Megyünk az új világba ki
segíteni fejedelmeket...
segíteni fejedelmeket.

A moraj elhal. A Kőd erősebben gomolyogni kezd.

A LÉLEK (a Fejedelemségek elvonulása közben visszahátrál, úgy-
hogyan alig lesz látható)

4.

KAR (láthatatlanul a Kődből sejtelmes hangon szaval):

Te láthatatlan szent Erő,
meddig leszünk még zárva itt?
A mélységekből esd elő
néped s feszíti zárait.

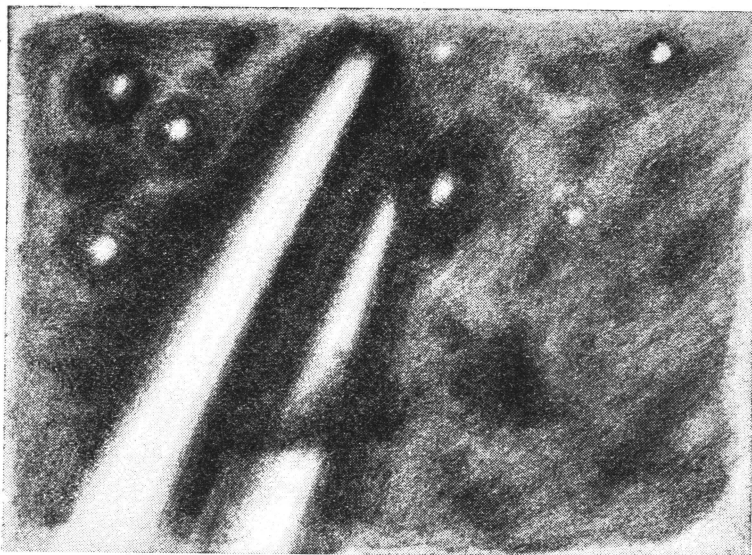
Fényt adj nekünk s új életet,
hol vágyaink kifejlének.
Hádd járjunk végre téreket,
s dicsőítsük meg szent neved'.

A LÉLEK (előlép a háttérből; belenéz a Kődbe; ég felé emeli kar-
jait és nagyot lehell a Kőd felé, aztán mondja):

Legyen tehát! Repüljtek
elő erőmnek angyali.
Mérjétek fel a téreket,
hol posztot fogtok állani.

**Erős moraj. Villámlás a Kődben, melynek színén fények gyúl-
nak és hűnynek ki. Szélsüvöltés közben elősietnek a ketté-
vált Kődből**

AZ ERŐSSÉGEK (izmos, megszijazott lábú tölgykoszorús zöldruhás
angyalok. Kétsort állanak a LÉLEK előtt s karjaikat keresztbe-
fonva mellükön mély meghajlással köszöntik a LELKET):

A Lélek, a Lélek, a Lélek
örök szent erejének
dicsőség!

(felemelik fejüket a LÉLEK felé)

Az Erősségek seregének
add ki parancsodat, Élet-
Erősség!

A LÉLEK:

Legyen tehát, mint kéritek:
feszüljön bennetek erő!
a gyengéket ti véditek,
ha új parancsom hív elő.

Erőtök győzhetetlenül
küzd majd a lelki harcokon:
minden, ki ellenünk szegül
a semmiséggel lesz rokon.

Repüljetez hát angyalok
vígán a végtelenbe ki!
én mindig véletek vagyok
s erőm az ellent kergeti.

AZ ERŐSSÉGEK (ég felé tárva karjaikat lelkesen mondják):

Nagy Lény, szavadra boldogan
megyünk az új világba el.
Vezérünk légy a harcokon:
mi mindig ott leszünk, ha kell.

(indulnak) Vezérünk légy a harcokon...

(halkabban) Vezérünk légy a harcokon...

(visszhangszerűen) Vezérünk légy a harcokon...

(elhalóan) Mi mindig ott leszünk, ha kell.

**A szín elhomályosodik. Az utolsó angyalok eltűnése előtt
hangzik még középerősen s fokozatosan halkulva:**

Mi Győzhetetlent hordozunk
és Néki győzelmet hozunk.

A LÉLEK (észrevétlenül elhátrál, úgyhogy alig látható)

Csend.

5.

**A Kőd gomolyogni kezd s rajta apró fények gyúlnak és
húnynak ki. Hosszas moraj, mely fokozatosan halkul s bele
szól a**

KAR (láthatatlan):

Ó hatalmas égi Lélek,
meddig gyötör e szenvedés?

Meddig kínoz e fojtott élet,
amelyben nincs erő-vetés?

(lánc-csörrenés)

Hatalmad eszközi vagyunk
és nincs hol küzdenünk vele.
Oldd el innét szegény magunk'
s minden neveddel lesz tele.

Robbanás. Vakító fény vetődik a színre. Majd előlép

A LÉLEK (belenéz a Ködbe s vár, míg teljes csend borul a színre,
aztán kitarja karjait a Köd felé és hosszan rálehell, majd meg-
szólal):

Te Zúrzavar, ne rejtsd tovább
hatalmasságom angyalit!
Halljad parancsom', Porkoláb,
lazítsd meg mélyed zárait!

Robbanás. A Köd kétfelé oszlik és közepéből előrohannak

A HATALMASSÁGOK (hosszú bíbor-ruhában, jobbjukban hosszú
hegyes kard, baljukban arany-jogar; két-sort állnak a LÉLEK
előtt; térdet hajtanak s kardjukat magasba emelve kiáltják):

Hurrá, hatalmas Istenünk!
Az angyalok köszöntenek.
Hatalmad' szerte zengenünk
öröm. Szívünk ezért remeg.

Mi várjuk szent parancsodat.
Hová hívásod int, meggyünk.
Igédre, mint a gondolat,
szállunk egekbe, Istenünk.

A LÉLEK (a Hatalmasságok felé tárja karjait; rájuk lehell és erő-
teljesen mondja):

Betöltöm égő vágyatok':
hatalmat adok mindenem,
erő-megszálltan szálljatok
segíteni erőtlenen.

Ti lesztek a törékenyek
erője és a fékezés
erőszakon. Ne féljetek:
hatalmatok a tűz, meg ész.

A LÉLEK mögött vakító láng csap fölfelé. Nyomában dörgés.

A HATALMASSÁGOK (fölpattannak térdelő-helyzetükből s magasba emelik kardjukat; mélyen meghajlanak a LÉLEK felé s aztán elindulnak, közben harsány hangon mondják, majd fokozatosan halkulva folytatják):

Megyünk az új világba ki
törvényidet kimondani:
Ó mily gyönyör lesz Istenünk
hatalmát messze zengenünk...

A szín elsötétül. A Hatalmasságok ütemes lépésekkel vonulnak kifelé s közben ismétlik halkán, visszhangszerűen:

Ó mily gyönyör lesz Istenünk
hatalmát messze zengenünk!
hatalmát messze zengenünk.

Eltűnnek.

A LÉLEK (a Hatalmasságok vonulása közben a sarok felé hátrál, úgyhogy alig látható)

Csend.

6.

A Kődön fények gyúlnak ki és húnynak ki. Gomolyogni kezd. Hosszas morgás, melybe belevág a

KAR (láthatatlan):

Törvényidnek őrizői
meddig maradnak rejtve itt?
Vedd le rólunk már az ősi
Ködnek szoros bilincseit.

A LÉLEK (előlép a háttérből, a Kód elé áll és egyideig némán néz bele, aztán kitarja karjait és rálehell a ködre; majd erőteljesen szól):

Jöjjetek elő a ködből
mind, kik a törvényt őrzitek!
Im' a rend, amit öröktől
az új világnak készítetek.

A Kód morajlani kezd. Gomolyogni. Kettéválk és előlebegnek belőle

AZ URALMAK (hosszú rózsaszín ruhában, arany babérkoszorúval a fejükön, két sorba állanak a LÉLEK előtt, mélyen meghajlanak s lelkendezve mondják):

A Lélek, a Lélek, a Lélek
mindent nyugtató erejének
dicsőség!

Az isteni rendnek, a rendnek,
a legszentebb uralomnak
tisztesség!

A LÉLEK: Megáldalak ím' angyalok
s alattvalókhöz küldelek.
Mondjátok meg, hogy Úr vagyok
az ég s az angyalok felett.

Uralmatokban én leszek
a béke s rend hatalma.
Örömhöz csak egy út vezet:
az ég örök uralma.

A lázadásnak nem lehet
nyugalma soha, míg fejet
nem hajt az égi rend előtt:
letűnnek mind a felkelők.

Ma megterem az új világ,
mit lelkem létrehozni vágy':
Zengjétek néki angyalok:
hogy tőlem van uralmatok!

AZ URALMAK (az égre néznek s imádattal mondják):

Imádunk Úrnak Lelke te
igéd tüzével van tele
lelkünk. Amint parancsolád,
neveddel szárnyalunk tovább.

A szín elsötétül. Az Uralmak indulnak kifelé s közben fokozatosan halkulva mondják:

Neveddel szárnyalunk tovább...
(visszhangszerűen) Neveddel szárnyalunk tovább... (eltűnnek)

A LÉLEK (lassan visszahátrál, úgyhogy nem látható).

Csend.

7.

Szín: A Ködön fények villódzanak. Nagy sóhajtás hallszik.

KAR (láthatatlan):

Mikor nyílik meg börtönünk
és trónusod elébe hát
ört-állani mikor jövünk?
A vágyunk meddig les reád?

(visszhangszerűen) Mikor nyílik meg börtönünk
és lesz hazánk a Végtelen?
Elédbe, hajh, mikor jövünk
hódolni néked szüntelen?

A LÉLEK (előlép a háttérből; a Ködöt vakító fény lepi meg; égzengés hallszik, amelynek halkulásával a Lélek megszólal):

Atyámnak trónja készen áll
és várja hódolástokat.
Búcsúzzatok örökre már
a Ködtől, mely nem tartogat

néktek se' fényt, sem életet:
Magam jövök elébetek.
Repüljetek, repüljetek
elő a Ködből, Szellemeik!

A Kőd gomolyogni kezd. Sóhajtás, villámlás, dőrej. A Kőd szétnyílik.

A TRÓNUSOK (arany alabárrdal, aranysisakkal, világos-zöld páncélba öltözötten ütemesen jönnek elő; kétsort állanak; letérdelnek a LÉLEK előtt és lelkesen mondják):

A Lélek, a Lélek, a Lélek
örökkön szent erejének
dicsőség!

Állani, Lélek, előtted
s hódolni erődnek
tisztesség!

A LÉLEK (előlép s erőteljesen szól feléjük):

Halljátok hát parancsomat:
Lakástok már a menny leszen.
Ragyogva jó a gondolat
belőletek s a szellemem

szikráit szórja lelketek
a szomjas mindenségbe le.
s az új világ majd tőletek
új hódolattal lesz tele.

A TRÓNUSOK (lelkendezve ütemesen indulnak kifelé s közben mondják):

Szálljunk hát mind az égbe fel,
hol Isten Lelke fényt lehell!
Nincs mit keresnünk ideleenn:
Siessünk: vár a Végtelen!

A szín elsötétedik. Az elvonuló Trónusok visszhangszerűen ismétlik:

Siessünk: vár a Végtelen...
Siessünk: vár a Végtelen...

A LÉLEK (visszahátrál, úgyhogy nem látható).

A Kőd gomolyog és villószik. Mély nagy sóhajtság hallszik többször egymásután.

KAR (láthatatlan):

Igazság Lelke, végy ki már
innét. Igédre szomjazunk.
Amit e Zűr-zavar kínál,
mi azzal jól nem lakhatunk.

Adj nekünk fényt és meleget.
Igazság és a jog legyen
erőnk, amelyből mereget
minden, kit vár a küzdelem.

A LÉLEK (előlép a homályból; vakító fény vetődik reá; megáll a Kőd előtt és kasideig mereven néz beléje; aztán rálehell és szól):

Nyilj ki mélység és ti, lelkek,
igazságomnak fényei,
a Kődből a fényre jertek
a szent Jogot megőrzeni.

A Kőd villámlik, dörög és kettészakadva kibocsátja magából

A KERUBOKAT (bíborruhában, lobogó szőke hajjal, kezükben láng-pallossal lebegnek elő és állanak kétsort a LÉLEK előtt; az égre néznek, pallosukat magasba emelik és szavalják):

A Lélek, a Lélek, a Lélek
égő erejének
dicsőség!

Szolgálni az ős-akarathnak,
az isteni jognak
tisztesség!

(meghajolnak a Lélek előtt s pallosukat leengedik)

A LÉLEK (erőtéljesen):

Vagytok az ég kardja, lángja:
a Jog s Igazság bennetek.

Bárki azt a mélybe rántja,
véle csatára keljetek.

Nincs lázadás, min ne győzne
lelkem lángja és a kard.

Menni, menni hát előre!
Nincs már erő, mi visszatart.

KERUBOK: 1. sor: Isten áldott akarátja
örömmel szolgálunk neked.

2. sor: Erőjét mindünk általadja,
míg tőlünk vissza nem veszed.

**A Szín fokozatosan elsötétül. A Kerubok indulnak kifelé s
közben szavalják:**

1. sor: Üdv néked, Lélek, és nekünk:
erőnk örökre a tied.

2. sor: Mi égbe boldogan megyünk
törvényed őrizóinek.

Együtt:Erőnk örökre a tied...

(Eltűnnek.)

A LÉLEK (visszahátrál, úgyhogy alig látható).

9.

**A szín elsötétül. A Köd gomolyogni kezd. Rajta apró fények
gyúlnak és hűnynak ki. Kisidei csend után tompa moraj hall-
szik, mely lassan elhalkul.**

KAR (láthatatlan):

Ó ki oldja meg bilincünk?
Bennünk feszeng a szeretet.

Lélek, add, hogy rád tekintsünk,
kiből a lelkünk vétetett.

A LÉLEK (előlép, megáll a Kőd előtt, mereven nézi egyideig; aztán hirtelen vakító fény vetődik reá; felemeli karjait és rálehel a Kődre, majd mondja):

Szeráfok, jöjjetek elő
s az égnek meghódoljatok:
tiétek lesz a tűz-erő
és égtek, mint a csillagok.

A Kőd erősen gomolyog, sóhajt, aztán kettéválik s előlebegnek belőle

A SZERÁFOK (rózsaszínű hosszú ruhában, balkezükből lángoló szívvel; kétsort-állanak a LÉLEK előtt s feléje nyujtva égő szívüket mondják):

1. sor: A Lélek, a Lélek, a Lélek
                  égő erejének
                  dicsőség!

2. sor: Az élet, az élet, az élet
                  szerető erejének
                  tisztesség!

A Kőd kilángol s tömjén fehér füstje száll felfelé belőle.

A LÉLEK (feléjük tárja karjait és rájuk lehell, aztán mondja):

Vegyétek im' ajándokul
az érzés tiszta lángjait:
az új világ ha elborul,
e lángból nő majd ki a hit.

Lobogjon e láng a mennyben
és adjon égi illatot:
Égni Isten-szerelemben
a legnagyobb, mit adhatok.

A SZERÁFOK (féltérdre hullanak és lengetve lángoló szívüket mondják a LÉLEKNEK):

1. sor: Ó égő Istenszeretet
                  mily boldogok vagyunk!

2. sor: A Lélek, mely tüzet vetett
                  belénk, lesz a napunk.

1. sőr: Mi isszuk szent tüzed hevét
                  s a lelkünk tűz-lehelletét
                  ontjuk szívekbe szertesztét:
                  így zengjük Istenünk nevét.

(elindulnak s közben mindhalkabban mondják, míg el nem tűnnek)

Mind: A lelkünk tűz-lehelletét
                  ontjuk szívekbe szertesztét...
                  így zengjük Istenünk nevét.

A LÉLEK (a Kód elé áll, hátat fordít neki és az ég felé emelve karjait mondja):

Atyám, a legszebb művedet,
az angyalok karát,
ím' rendben átadom neked.
Fogadd el égi díszedet
és adj nekik hazát.

A magasból moraj, dörgés hallszik, amelybe belevág a

KAR (láthatatlan; ének):

Fölséges Isten, fölséges ég,
nyisd ki a mennyet, ím' jön eléd
zengeni himnuszt angyali kar
ős szeretet új dallamival.

Szent, szent az Isten, zengi karunk.
Szálljon a mennybe tiszta dalunk.
Vágyunk elébed égbe ragad:
Isten, mutasd meg szent-magadat.

A szín elsötétül. A Kar visszhang-szerűen énekli az utolsó sorokat:

Vágyunk elébed égbe ragad:
Isten, mutasd meg szent-magadat.

(Függöny.)

Vége az I. éneknek.

MÁSODIK ÉNEK

AZ ÉGBOLT ELRENDEZÉSE

Szín: Kék-ég, melyen semmiféle égitest nincs. Szürke villódzó fény remeg a légben. — Lent gomolygó Kőd. — Állandó halk moraj, melyet néha sistergés szakít meg.

1.

A LÉLEK (nesztelenül jön elő, megáll az előtérben féloldalt a nézőktől; mereven néz az égen egy pontra s elbeszélő hangon mondja):

Az ég üres. A fénynek fénye nincs.
Ember, ki léssz az édenkert lakója
s e fényesség fényébe tekintsz,
remegnél majd, ha eljön az az óra.

(közelebb lép a Kődhöz)

Te ősgomoly, te forró Kőd, vajudd
az égre fel a lángos nagy Tüzet.
Legyen világos mindenütt az út,
ahol a Vándor majdan átsiet.

A Kődből erős nyögés, sistergés hallszik; egy dörrenés és felszökik belőle az égre vakító fényel

A NAP (sejtelmes hangon szólal meg):

Vajh, ébren vagyok, vagy csak álmodom?
... A mély tüzeknek sóhaját hozom.

A LÉLEK (a Naphoz):

Köszöntelek én magzatom. Neved
lészen a Nap és életed a nappal.

Hajlékodom adom a kék eget.
A mindenséget szórd be sugaraddal.

A NAP (ujjongó hangon):

Áldott legyen a termő pillanat,
amelyen lángom megfogant a mélyben.
Boldogan szórom szerte magamat
ez új hazámnak végtelen terében.
De mi lesz, Uram, ha majd elfáradok?

A LÉLEK (gondolkodóan):

Sötét leszen s te majd pihenni térsz le
és éjjé válik fényes nappalod.

A NAP (kissé elhalványodik):

És megmarad tovább az éj sötétje?

A LÉLEK:

Hunyd be szemed, fiam, és látsz jelet,
másfajta fényt, testvért, az éjmezőben.

A NAP (lefelé indul az égen, mindig vörösebbé lesz és nagyobbodik; lemerül a láthatárba úgy, hogy csak kicsiny karéj látszik belőle; sóhajtás hallszik)

A LÉLEK (szemével kíséri a lemenő Napot s aztán mondja):

Ez lesz az alkony, mely ködöt ereszt
a fáradt létre és aludni késztet.

A NAP (még lejjebb süllyed, úgyhogy csak egészen kicsi körszelet látszik belőle; aztán fáradt hangon szól):

Erőtlenségem ím, a mélybe veszt.
Ó mily rövid is élete a fénynek.
(Elmerül.)

A kék ég szürke fényben villózik megint.

A LÉLEK (a Nap felé):

Aludj nyugodtan, ez csak pihenés és
nem elmúlás. A látszat félre visz.
Akik nyomodba jönnek, kicsi késés
múlva lemennek pihenésre is.

2.

(a Ködhöz) Vajudd az égre többi fényedet hát,
te Ösgomoly! Jöjjön fel a Hold!

A Kőd erős gomolygásba kezd; erős sóhajtás hallszik belőle; villámlás, dörgés s aztán felvetődik a Ködből az égre

A HOLD (sejtelmes éjszakai világitást adva a Színek; kisidei csend után megszólal):

Mi lett velem? E furcsa fény, melyet lát szemem, talán magamnak lángja volt?

A LÉLEK (a Holdhoz):

Nem az! A fényed forrása mostan alszik.
Visszfénye vagy csupán s az éj leszen időd. Míg atyád lélegzése hallszik, te állsz a mindenség fölött lesen.

A HOLD: Miért vagyok e végtelen mezőben?
Miért a sorsom ez a zord magány,
mikor a mélyben milliónyi-bőven valánk? Te Nagy Lény, mit főd e talány?

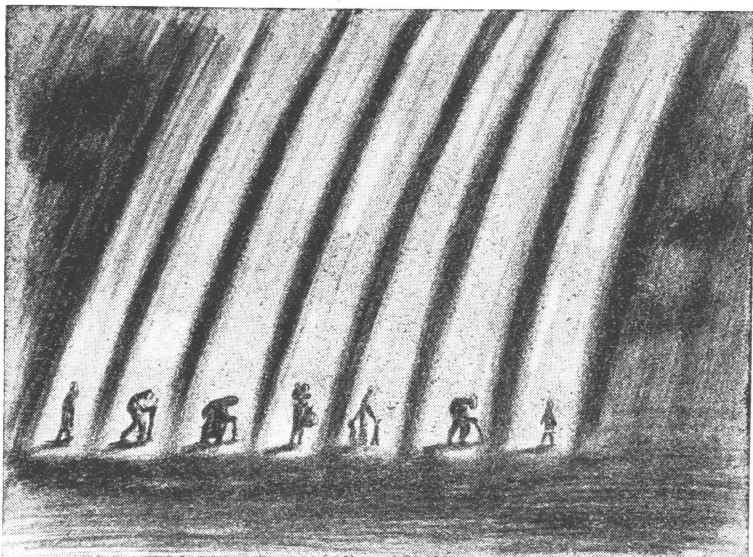
A LÉLEK: Miért vagy itt? — értem csodálkozásod'.
De majd kinyílik ez a szép titok.
Nem ez leszen utolsó állomásod:
titkodba imé most ajtót nyitok.

Az égbolton hirtelen végig suhan a szél. Nyomában hét mécs-szerű fény támad, melyek a mélybe küldik sugarukat. Lent apró ember-alakok jelennek meg vándorlók módjára. A hét vándoron nyugszik meg a hét sugár.

KAR (láthatatlanul igen halkán mondja):

Köszönjük néked, Holdvilág
a fényt ez éjtszakán.
A vándor szíve messzi vágy
s ha nincsen útján mécs-világ:
nem ér a célba tán.

A LÉLEK: Látod, leányom, a lényeket a mélyben?

A HOLD: Látom, de őket még nem ismerem.

A LÉLEK: Ezeknek leszesz védőjük az éjben.
Vándorok ők, kik járnak éjjelen.

A hét fény kialszik. A hét vándor eltűnik. Nyomukban a mélységben megjelenik egy sötétruhájú férfi-alak és egy hó-fehér-ruhájú női alak. Egymás kezét fogva állnak és néznek a Hold felé.

KAR (láthatatlanul, halkán mondja):

Köszöntünk téged, tiszta Hold,
mely vágyainkat megszűröd
s amit a nappal elrabolt,
azt nekünk este megszülöd.

Te közlöd Istenünk szavát
s mi vesszük engedelmesen.

Legyen belőlünk új család,
mit Isten kedvesen veszén.

A LÉLEK (a Holdhoz):

Látod, lányom, a két lényt ott a mélyben?

A HOLD: Látom a két lényt, de nem ismerem.

A LÉLEK: A teremtés álmát szövök az éjben:
a sorsuk itt van, itt a lelkemen.
Ők lesznek egykor alkotásban társim,
akikből majdan új világ terem.
Te tisztaságot sugalsz, hogy alkotásim
lelkét emelje föl a kegyelem.

A HOLD: Csodálatos világ, mit megmutattál!

A LÉLEK: Lányom, tenéked mást is mutatok.

**A két lény eltűnik. Nyomukban megjelenik babérkoszorúsan
bíbor-ruhában egy Dante-szerű Költő kezében lanttal, melyet
pengetni kezd.**

KAR (láthatatlan; igen halkán a lantpengetés ütemére mondja):

Köszöntelek, ó tiszta fény,
mely bévilágítod
a szívemet s egy tiszta lény
felé utam' nyitod.

Letésem nappalom porát
és fénybe öltözöm.
Az éjtszakát így járom át
s a mennybe költözöm.

Köszöntelek, szép Holdvilág
a tiszta fényedér'.
A hamvas égen nézni rád
minden gyönyört megér'.

A tiszta égen nézni rád
minden gyönyört megér'.

- A HOLD: Bűvös igék, szebbek a holt szavaknál,
melyeket lent a mélyben hallgatok.
- A LÉLEK: Tudod, leányom, hogy ki volt ez egy-lény?
- A HOLD: Én nem tudom, de szója megfogott.
- A LÉLEK: A Költő ez, ki áll az égi mesgyén,
kinek szívében magam álmodok.
- A HOLD (sejtelmesen):
Most értem én, te Nagy Lény, mért is állok
az éjszakában. Megnyilt a titok.
Én minden éjjel gyönyörrel áldogálok
s magammal mindent bévilágítok.
- A LÉLEK: Mégsem hagylak magányosan az égen,
leányom. Te lész majd a pásztorom
s örködni fogsz a fények mezejében,
amíg a nappalt újra elhozom.

3.

**A Költő eltűnik. A Kőd gomolyogni kezd és tompa moraj
hangzik.**

A LÉLEK (a Kőd felé tárja ki karjait):

A Zűrzavar méhét imé megáldom:
Jöjjenek elő mind a csillagok!

**A Kőd szikraként szórja ki a csillagokat a Hold köré. A
csillagok vakítóan sugárzanak.**

CSILLAGOK (üdén mondják):

Mi jó nekünk ragyogni fennen!
Mily édes itt a Végtelen!
Nagy Lény, had' égjünk szerelemben
mind-mind a csendes éjjelen!

A LÉLEK (a Holdhoz):

Ismered-e e fényeket leányom?

- A HOLD: E fények anyja tán magam vagyok?
- A LÉLEK: Im' így leszen éjed magánya mindig:
körötted lesznek játszi gyermekid,
kik fényüket éjjel elédbe hintik
s te léssz mosolygó pásztoruk nekik.
- A HOLD: Nagy Lény, ó mondd, hogyan nevezzem őket,
ha anyaságom majd hívni kívánja.
- A LÉLEK: Figyeld csak, leányom, az égmezőket!
Az Éj lelke tüstént belékiáltja!

A Ködből kihangzik erőteljesen a Hang. Szürkülni kezd.

AZ ÉJ LELKE:

Hahó, hahó, hahó, Hold s Csillagok:
a Nap, a Nap, a Nap már felragyog.
Kihal, kihúnyni készül fényetek:
Olembe megpihenni térjetek!

HOLD ÉS CSILLAGOK (elhalványulnak s halkan búcsúznak az éjtől):

A csillagok köszöntenek:
Teremtő Lélek, üdv neked.
Köszönjük mind a fényeket,
melyekkel szívünk' béveted.

Legyen világos szent utunk,
amelyet éjjel befutunk.
Ne tévedjen el senkisem,
kit útja éjjelen viszen.

Fényed, mi bennünk felragyog,
vigyázza vándor lépteit;
szívekbe szór hűségmagot
és lelket égbe felsegít.

Légy áldott fények Istene,
kivel mi, csillagok, tele
vagyunk; és velünk áld a Hold,
ki mindegyünknek anyja volt.
Amen.

(eltűnnek)

Szín: Pirkad a hajnal. Az ég villódzó szürke marad egyideig.

A LÉLEK (egyideig némán néz az eltűnő Hold és Csillagok után, aztán az égre néz és mondja):

Igy szép az ég és méltó, hogy a Minden
imára hangolódjék általa.

Atyám, ha holdad' s csillagid' tekintem,
lelkembe száll a szebb élet dala.

Boldogan rendezném be im' Tenéked
a magasságok végtelen terét:
Tovább megyek előnteni a Szépet,
amit öröktől fogva tervezék.

(lassan elindul a túloldal felé)

Felbukkan az ég alján a Nap.

(Függöny.)

Vége a II. éneknek.

HARMADIK ÉNEK

A FELHŐK, A TENGER ÉS A FÖLD SZÜLETÉSE

Szín: Gomolygó köd: sem ég, sem föld nem látszik. A köd villószik. Hullámzaj, eső-esés hangja.

1.

A LÉLEK (előlép az egyik oldalajtón; megáll a Kód előtt; mereven belenéz és kasidei hallgatás után rákiált a Kódre):

Halljad szavam, te Kódvalóság!

A KOD (megszűnik zúgni; mintha figyelne)

A LÉLEK: A Zúrzavart, mely benned él,
megszüntetem.

A KOD (sóhajtozik):

Ah, ah, ah, ahah...

A LÉLEK: Az égi Jóság
ellen zúgásod mitsem ér.

A KOD: Jajaj, mi lesz hát énvelem?

A LÉLEK: Meg nem szűnöl: csak erjedést
hoz majd beléd lehelletem.

(jobbját nagy ívben felemeli és megáldja a Kódöt)

Szállj, szállj magasba égi víz!

A KOD (vízszintesen kettészakad; a felső rész fényes felhőként száll fölfelé; a szakadásnál megvillan az ég kékje, mely a szálló

felhő nyomában folyton nagyobbodik; majd a felhő fent megállapodik és kissé szétterül, úgyhogy köröskörül látszik a kék ég).

2.

A FELHŐ-SZELLEMM (csillogó fehér ruhában hófehér szakállú férfi, előlép a Ködből s megáll a LÉLEKKEL szemben s mély hangon szól a LÉLEKHEZ):

Nagy Lény, mi lesz az életemmel?

A LÉLEK (méltósággal):

Te léssz a felhő az egen.
Testvéred lent marad és Tenger
nevet kap. Sorsod így leszen.

Megáldlak kinnal, szerelemmel:
élted lesz öröm s gyötrelem,
amint majd érdemli az ember
s amint majd én elrendelem.

Te hullatsz majd könnyet a mélybe
s belőle új élet fakad
a szülni vágyó mélység ölébe'
s neked majd áldást mondanak.

A FELHŐ-SZELLEMM (mosolyogva):

Ez lesz az életem? Ó mi áldott
sors lesz tehát az életem!

A LÉLEK: Vigyázz, felhő: Én nemcsak áldok;
büntetnem is kell énnekem.
Azért mondom, hogy hivatásod
áldás és gyötrelem leszen.

A FELHŐ-SZELLEMM (lehorgadt fővel):

Éltem hát gyötrelem leszen...

A LÉLEK: Nyilallani fog méhed sokszor:
ez lesz a villám, mely cikáz',
lesujt és öl és kínoz ott, hol
a mélység törvényt nem vigyáz.

De szárnyat is adok utadra,
hogy szállni tudj a téreken:
e szárny a szél, mely elragadja
a terhedet kegyelmesen.

Villámlás, dörgés, szélzúgás. Csend.

A FELHŐ-SZELLEMEK:

Legyen, Nagy Lény, amint te mondd:
legyek csak áldás, gyötirelem.
Magamról én imé lemondok,
Lélek, én áldott végzetem.

(Visszahátrál a ködbe és eltűnőben ismétli):

Lélek, én áldott végzetem...

3.

A LÉLEK (egyideig néz a távozó Felhő-szellem után, aztán a Köd-höz szól):

Bocsásd a mély vizet magára!

A KOD (gomolyog, sistereg, erős hullámverés zaja hallszik; eloszlik és megjelenik a kék fodrozó)

TENGER (felülről rásugárzik a nap; fodrai csillognak; a hullámverés zaja fokozatosan elszelidül)

A LÉLEK (némán nézi a Tengert, amely felől felhangzik)

A KAR (láthatatlanul):

Teremtő Lélek, szállj le ránk:
a Mélység szava szólít.
A mély ridegjét verje láng
s maradjon virradóig.

Mi élni, élni akarunk
és napsugárba takarunk
mindent, mi hidegség.
Mi élni, élni akarunk:
a légnek meleget adunk,

hogy mélyben és magasban is
legyen élet-egység.

**A felhők közül hirtelen vakító fénnel kitör a Nap és erős
fényugárral megcsókolja a Tenger színét, amely az érintke-
zés helyén erősebben fodrozik.**

A TENGER-SZELLEEM (a vízből lasan felemelkedik; hosszú hófehér szakállal; baljában kereszt-végződésű Neptun-szigony; néhány lépést lép a LÉLEK felé; megáll és meghajlik előtte, majd mondja):

Üdvözve légy, Teremtő Szellem:
köszöntenek a mélyvizek.
Ha lakomba kell visszamennem,
a Mélynek tőled mit viszek?

A LÉLEK (a Tengerszellem felé áldva terjeszti ki kezeit és rá le-
hell, majd így felel):

Lehelletem' vidd el a mélynek.
Belőle megtermékenyül.
Támadnak benne tiszta lények,
miken az égnek csendje ül.

Nem lesz szavuk, de némaságuk
hódolva ér fel lelkemig.
A Végtelen felel reájuk
s ez boldogságuk lesz nekik.

A TENGER-SZELLEEM:

Titokzatos szavak. Szívemben
viszem le üzenet gyanánt,
Nagy Lény: de mondd az ősi csenden
mily élet vár és munka ránk?

A LÉLEK: Parancsom ez tehozzád, Tenger:
Táplálni fogod az egek
vizét meleg lehelletteddel.
Ez boldogságos végzeted.

A TENGER-SZELLEEM:

Nem értem ezt, Nagy Lény. Parancsod
boldogít, mégis félelem

szorongat. Áldó égi hangod
rejtélyesen beszél velem.

A LÉLEK: Titkod, amit nem értsz, csekélység;
értelmét íme fölfedem:
Önnönmagából ad a mélység
a Magasságnak szüntelen;
ez lesz kínod; de mégse' fájjon!
magunkat adni boldogabb;
az ég leküldi napsugáron
mindazt, mit néki jobbod ad.

A TENGER (szigonyához érinti homlokát s gondolkozva hallgatja
a LÉLEK szavait, majd így szól):

Megkísérlem, ahogy Te mondd,
Nagy Lény, od'adni magamat:
Hiszen csak az lehet a boldog,
kit visz az égi Akarat.

(Elindul s közben magába mélyedve mondja):

(eltűnik) Csak az, csak az lehet a boldog,
kit visz az áldó Akarat.

KAR (láthatatlan):

Áldjátok őt ti mélyvizek,
dícsérd Urunkat, Tenger:
folyó s patak, mely elviszed
beléje szerelemmel
ajándokul a könnyeket,
mit sírnak majd a fellegek,
a föld, az ég s az ember.
Dícsérd Urunkat, Tenger!

A LÉLEK (a Kar szavalata alatt észrevétlenül elvonul)

**A Kar szavalata alatt a szín elsötétül. Felragyog a Hold és
a csillagok. Csend.**

4.

A Tenger holdfényben. Halk szellő fodrozza felszínét, mely meg-megcsillan. Mély csend van, amelyet a szellő-susogás és igen halk tenger-moraj bont meg időnként.

A LÉLEK (előlép és lassú léptekkel megy a Tenger felé. Oldalnézben megáll, fölnéz a Holdra, aztán a Tengerre néz kisideig mereven; majd két kezét hívogatólag tárva a Tenger felé, megszólal):

Már kész az Ég és kész a Tenger.

Arcát egymásban nézi meg.

Az Ég telve vagyon nevemmel
s dicsőítnek a mélyvizek.

De a Teremtés ős erője
alkotni vágyik újakat...

(nagyot lehell a Tenger felé)

Szállj-szállj lehelletem előre,
belőled új világ fakad!

(kiált)

Tenger méhe, add ki szülötted'!

A Tenger színe megmozdul, a hullámok a középben feldudorodnak. A Hold a dudorra vetíti sugarát; fokozatosan nagyobbodik a kör, amelyről leszáll a víz s megjelenik még csupaszon

A FOLD (nagy sóhajtást hallat)

A LÉLEK (a Földhöz):

Jöjjön elő a szellemed!

A FOLD SZELEME (hosszúhajú ifjú asszony hosszú rózsaszín ruhában siet elő a háttérből s megáll a LÉLEK közelében; mellén keresztbe-tett karokkal; egyideig nézi a LELKET, aztán megszólal):

Igéid a mélységbe jöttek.

Im' itt vagyok. Köszöntelek.

A LÉLEK (lágy hangon):

Udv néked, mélység Asszonyának.

Boldog a méh, mit hordozol.

Halljad szavát a Föld Urának,
melyen majd elcsodálkozol.

A FOLD SZELLEME:

Ki egy szóval kiszólitottál
a mélyből, jól tudom, te vagy
a minden s én parány, ki ott áll
a semmi szélén. Ó te Nagy
Teremtő Lélek, mondd parancsod'
Igédre mindent megteszek.

A LÉLEK: Leányom, véled maradandok:
az óránk im' érkezett.

A FOLD SZELLEME (térdre ereszkedik)

A LÉLEK (áldólag terjeszti ki feléje karjait; felnéz az égre s aztán
mélyet lehell reá és mondja):

Frigybe kötlek téged a Nappal.
Neved ezentúl Föld leszen.
Légy hozzá forró akarattal
s belőled új világ terem.

Az éj szürkületbe megy át s hirtelen előtör az ég alján a Nap és ráveti első sugarát a Föld-szellemre.

A FOLD SZELLEME (dicsfénybe-borultan térdel a LÉLEK előtt, ki-
nek áldása után fölhangzik)

A KAR (láthatatlanul, halkán):

Köszöntünk téged szép ara
szent nászod hajnalán.
Légy áldott s termő jó anya
a Napnak oldalán.

A Nap s a Föld meleg frigyét
köszöntik mindenek.
Örömdalunkat hadd vigyék
az égbe fellegek.

A FOLD (hajnali fehér ködöt sóhajt ki magából s a szálló Köddel
együtt ismétlődnek az utolsó sorok):

Örömdalunkat hadd vigyék
az égbe fellegek...

(Függöny.)

A III. ének vége.

NEGYESEDIK ÉNEK

A NÖVÉNYVILÁG SZÜLETÉSE

Szín: A Föld. Előtérben szürke síkság. A háttérben kékes-szürke halmok, melyekről négy kígyózó patak siet a síkságra. A patakok az előtérben párjával oldalt elhajlanak.

A Föld lélekzése hallszik, melyet időnként patak-csobogás élénkít. Hajnali szürkület. A felkelő Nap sugarai már előtűnnek.

1.

A LÉLEK (előlép s néhány lépés után a háttérben megáll; féloldalt néz a Föld felé egyideig, aztán parancsoló hangon szól):

Süss ki Nap, ragyogd be asszonyod
s csókold be édes fénysugárral azt!

A NAP (a háttér halmai mögül előbújik és beragyogja a Földet)

A LÉLEK: Bennem való találkozásotok
                      teremt a szürke téreken tavaszt.

Az égen bárányszerű jelenik meg beragyogva a napfénytől.

A FÖLD (sejtelmes sóhajtozó hangokat ad, aztán megszólal, mintha távolról beszélne):

Asszony vagyok, a Napnak asszonya.
Belőlem indulóban van az élet.
Forró vagyok, a napfény otthona:
gyönyör és kín, én tőled egyre félek.

A KAR (láthatatlanul, halkán):

Halljátok, fellegek,
halljátok, kék egek:

Földanyánk öléből
megszületni készül
a Nagy Lény új csodája.

A LÉLEK (parancsoló hangon):

Jöjjetek hát elő füvek, virágok:
lepjétek el a szürke föld színét.
A Nap s az égbolt reménnyel néz reátok,
hogy új gyönyörrel töltse bé szívét.

(A Földhöz) Én a Teremtő Lélek, parancsolom:
Föld Asszonya, add ki gyermekid'!

A FOLD (sóhaj-hangokat ad ki, majd fájdalmas hangon megszólal):

(sikolt) Légy, Élet Lelke, áldott mindenkoron...
Legyen hát, ahogy elrendeltetik!

**A Föld színe hirtelen kizöldül, mintha ellepte volna a fű.
Aztán piros, fehér, kék, lila színek vetődnek a fűre, mintha
kivirágzott volna a rét.**

A felhő eltűnik az égről. A Nap teljes fénnel ragyog.

A LÉLEK (lágy hangon a réthez):

Köszöntelek, kicsiny virágim,
ti zöld füvek, köszöntelek.
Ti vagytok a föld szürke tájin
a színben élő Szeretetet.

Belétek erőt rejték én el,
mitől a fáradt újra kél,
s a csüggedő betel' reménnyel
s új útra viszi őt a cél.

Kelyhetekben áldás virágzik
és benne illatom terem:
öntsétek azt elfáradásig
széjjel a szomjas Mindenben.

A KAR (láthatatlan; a Rét dalát énekli):

Fogadj Világ, szívedbe minket:
mi színt és illatot hozunk.

Atyánk, a Nap, reánk tekintett
s mi néki mindent áldozunk.

És elhozzuk egész-magunkat
Néked is, Élet-Rendező:
Fogadd el balzsam-illatunkat,
amellyel telve a mező.

Boldogan adjuk színeinket
is, nézz reájuk kegyesen:
Nekünk nem kell, csak egy tekintet
Tőled s jutalmunk ez leszén.

A KAR (az utolsó sorokat fokozatosan halkítva énekli)

A LÉLEK (észrevétlenül visszahátrál, az utolsó szavaknál eltűnik)

A NAP (az ének alatt fokozatosan halványodik; esti alkonyat)

A Réten gyöngéd szellő símogatja meg a füveket és a virágokat, amelyek ütemesen hajlonganak.

A KAR (estidal-szerűen énekel a LÉLEKNEK):

A Nap letűnt. Pihenni tért le
a Végtelen mély tengerébe.
Az éjtszakát
aludja át
szép-csendesen.

Mi is fogunk pihenni véled,
amíg napunk újra nem éled.
Simogassál
takargassál
kegyelmesen.

De mielőtt kis kelyheinket
bezárnók, Lélek, áldj meg minket:
velünk legyen
a Végtelen
ez éjjelen.

Az ének alatt fokozatosan sötétül az ég. Feltűnnek a csillagok, hold nélkül. — Az ének elhangzása után mély csend. Csak patakcsobogás hallszik időnként. — Alszik a mindenség. A természet alvását lassú ütemű lélekzés érzékelteti.

2.

A szín ugyanaz, mint előbb, azzal a különbséggel, hogy az éjt hajnal váltja fel. A Nap előbukkan az ég alján, bíborba borítja a rétet s a halmok csúcsait.

A LÉLEK (előlép; megáll a rét közelében és egyideig szemléli; aztán beszél a Réthez):

Virágos rét, füves mező, te
kedves vagy, de még nem elég.
Ahogy benézek a jövőbe,
látom a tűző Nap hevét.

Vándor megyen a réten által,
hull róla forró veríték;
sápadtan küzd a Nap nyilával
és nem győz rajta semmikép'.

De látok még-messzebb jövőbe
is; kicsiny víz hús búvhelyen
vándorra vár: ha szomjan jőne,
belőle új erőt vegyen.

(a Föld felé nyújtja karjait és hangját fölemeli)

Azért te Föld, nőjjon belőled
erdő s borítsd bé a hegyet;
új gyermeki az őserőnek
a fellegekbe nőjjenek.

**A Föld nagyot lélezkzik; megmozdul a halmok felszíne; fák
nőnek ki belőle és belombosodik az egész hegyodal. A réten
is kinő egy-egy bokor.**

ERDŐ-SZELLEMEM (világos zöld ruhában, fején tölgyfa-koszorúval,
jobbáiban májusfa-ággal, sudár ifjú alakjában jó elő a háttér-
ből s megáll a LÉLEKKEL szemben; egyideig csodálkozva nézi
őt; aztán hódoló sejtelmes hangon):

Teremtő Lény, hívó igédre
ímé elédbe jöttem én.
Ládd, a hegyek keblén az égre
vágyón tekint fel a Remény.

Adj parancsot, Lélek. Az erdő
hogyan imádja szent neved?
A vágyam már egekbe felnő
s elhagyni készül a hegyet.

A LÉLEK:

Fiam, más az erdő parancsa...
Ha Föld-Anyádtól elszakadsz,
nem lesz ki fellegekbe hajtsa
lombod' és nem látsz több tavaszt.

Azért a sorsod' így kívánom:
Leszsz az ég s a föld között;
föld-anyádból ezernyi szálon
magad' életre öntözöd.

Lomboddal az egekre nézsz:
onnan szívod a fényt s leget;
és az ajkad szomjat ha érez,
eloltják majd a fellegek.

Megjő a nap s benépesítlek:
adsz ételt, italt, hajlokot;
adsz hús árnyat testvéreidnek...
Im' lelkem' ezzel hódolod.

ERDŐ-SZELLELEM (letérdel, balkezét mellére teszi, jobbát a zöld ággal magasba emeli s mondja):

Égi Lény, ki életre hoztál,
imádlak és köszöntelek.
Bárhol vagy is a csillagoknál,
vágyammal ott leszek veled.

Im' átadom magam' erődnek:
legyen, ahogy' te akarod.
Törvénye vagy a létezőknek
s azért nekem is így a jobb.

A LÉLEK (kitárja az Erdőszellemre karjait és rálehell; aztán mondja):

Térj vissza hát árnyas lakodba
és várd a fejlődő életet;
vegyed védőn mindazt karodra,
mit majd parancsom küld neked.

ERDŐ-SZELLELEM (fejét lehajtva hallgatja a LÉLEK küldő szavait;
aztán feláll, lassan visszahátrál; közben fölhangzik)

A KAR (láthatatlan):

Ó áldjad, Erdő, az Urat
dicsérjed mindennel.
Dicsérd őt csend és hangulat
és áldjad este, reggel.
Segítsen zúgó fergeteg
dicsérni Istent és eget:
dicsérje nappal s éjjel
a Lelket szenvedéllyel.

ERDŐ-SZELLELEM (eltűnik)

A KAR (fokozatosan halkulva mondja az utolsó sorokat):

dicsérje nappal s éjjel
a Lelket szenvedéllyel...

A LÉLEK (észrevétlenül visszahátrál, úgyhogy nem látható).

A szín a Kar énekének halkulásával homályosodik. Alkonyat. Az erdő lombja susogni, a patakok csobogni kezdenek. A fűszálak, virágszálak, erdő fái a szellőben hajladoznak.

(Függöny.)

Vége a IV. éneknek.

ÖTÖDIK ÉNEK

AZ ÁLLATVILÁG MEGSZÜLETÉSE

Szín: Az előtérben virágos rét, mögötte lomberdős hegyek s oldalt tenger, melybe néhány folyó folyik.

Hajnal van, gyöngéd szellővel, melyben alig észrevehetően hajladoznak a fűszálak, virágok és az erdő lombjai.

Igen halk tengermoraj, patakcsobogás hallszik.

A LÉLEK (nesztelenül előjön a sarokból és féloldalt megáll; egy-ideig némán nézi az erdőt és a rétet, aztán maga elé néz és mondja):

Im' itt a rét, az erdő. Mennyi bőség!
Mégis szegény. E roppant némaság,
e mozdulatlan, csönd-evő mezőség
kihívja lelkem alkotó szavát.

Több életet kívánok még a földre...
Legyen futás, mely soha meg nem áll.
E némaságot a dalló hang betöltse.
Legyen a lég, mint zajló tenger-ár.

A FOLD (süvölt, zúg; majd orkánszerű szélzúgás tölti be a színt, amely fokozatosan elhalkul s beleolvad a halk tengermorajba és patakcsobogásba; aztán felhangzik a láthatatlan)

KAR (igenhalkan kezdi; fokozatosan erősít, aztán visszahalkul):

Teremtő Lélek, gazdagítsd
az életet velünk.
Erdő, mező, kicsiny csalit,
mit új dalunk elandalít:
lesz édes édenünk.

A **LÉLEK** (az ének elhangzása után áldásra emeli karjait és mondja):

Megáldalak téged, szelid mezőség.
Teremjen méhed sok-sok életet.
Üdüljön tőlük fel a levegő-ég,
mely fáradtan a rét fölött lebeg.

Megáldom őket szárnyal és a hanggal:
hadd szálljanak és hadd daloljanak,
miként az égi mezőkön száll az angyal
s dalol. Ó mező, én megáldalak.

(rálehel a mezőre és megáldja)

A rét megelevenedik. Dongók, tücskök, sáskák, méhek raja repül föl és hallat dongó, zümmögő, ciripelő hangokat. Az uralkodó hang a zümmögés, amely középerősből erőteljessé fokozódik, aztán elhalkul. Majd felhangzik a láthatatlan

KAR: Hozanna néked,
parányi élet,
mely a merengő csendbe hatolsz.

Hozanna néked,
ó Égi Lélek,
ki milliónyi lénybe' dalolsz.

Füvek, virágok
e kis világot
kínálja mézzel meg kelyhetek.

Hadd legyen itten
itthon az Isten
kedve közöttünk és veletek.

A bogár-világ dong, zümmög, ciripel halkból erősödve és visszahalkulva. Csend, melyet a tengermoraj enyhít.

A hajnal napsütéses reggelbe megy át.

2.

ERDŐ-SZELLEME (a bogárvilág zümmögése alatt előjön a háttérből, megáll a LÉLEKKEL szemben s kisidei hallgatás után mondja):

Nagy Lény, a rétnek hangot adtál
s magától mozgó életet.

Én meg maradtam a pataknál...
Én majd kivel köszöntselek?

Lélek, a hűvös társtalanság
csöndje kínoz, mióta itt
hallom a lét hozanna-hangját
s új alkotásid dalait.

A LÉLEK (néhány lépést tesz előre az Erdő-szellem felé, megáll és
rája lehell, feléje tárva karjait, majd mondja):

Halljad tehát, erdő: a mozgó
életnek adj te is helyet.
Elindítom az élet-osztó
lelket, hogy véle teljenek

dús ágaid és sűrűidben
új életek daloljanak.

(megáldja) Teremjél, erdő, örökiglen!...
Én téged most megáldalak.

Szálljon belőled föl magasba
csicsergő, dalló sok madár
s ha felébred az éj a napra,
teljék dalával a határ.

**Hirtelen számtalan madár száll el az erdőből az égre és visz-
sza: hangos csicsergéssel, kiáltással. Aztán elhalkul a madár-
egyveleg s csend lesz.**

ERDŐ-SZELLEME (elbűvölten nézi a madárvilágot s hallgatja zene-
bonájukat; majd a csend beállta után a LÉLEKHEZ szól):

Hallgatni őket ó mi szép volt,
s mily édes lesz köszönteni
Téged velük, ha majd az égbolt
elkezd nevednek zengeni!

A LÉLEK: Erdő, az ég dalos madári
mellett még benned rajzanak
a nagy erős létnek csodái:
(megáldja) miattuk is megáldalak.

Jöjjetek mind elő az árnyak
ködéből, állatok, vadak:
örvendjete a napsugárnak,
melyből az életár fakad!

**Az erdőből előszöknek bárányok, őzek, oroszánok, gödölyék,
lovak, tehenek, elefántok: de a messzeségben maradnak.
Tompa nyáj-hang, nyerítés, bőgés hallszik, amely lassan el-
halkul. A vadak visszavonulnak az erdőbe.**

ERDŐ-SZELLEME (ijedt arccal nézi az új állatvilágot s miután hang-
juk elhalkul, félősen mondja a LÉLEKNEK):

Nagy Lény, e hangok rettenetbe
ejtének engem. Mondd: ezek
miért nem szállanak egekre
és dalt miért nem zengenek?

A LÉLEK (nyájasan):

Gyermekem, az ős Zűrzavarnak,
ahonnét jönnek mindenek,
örök törvény adott hatalmat,
hogy ilyenek is éljenek.

Az égbolt a gyöngéd madárnak
dalával hódol énnékem;
a dúvadak sötétbe' járnak,
az éltük zord és rejtelem.

De ládd, a mindenség ölében
nekik is épúgy van helyük,
mint a holdnak a csillag-égen...
A létben testvérek együtt.

Madarak szállnak fel az erdő fölé és dalba, csattogásba kezdenek. Ugyanakkor előjönnek megint a vadak s betöltik nyáj-hangjukkal a teret, úgy azonban, hogy összhang legyen a madárdal és a nyáj-hangverseny között. Kisidő múlva az állatvilág visszahúzódik az erdőbe és elcsendesül.

ERDŐ-SZELLEME (ámulva hallgatja a kétfajta állatvilág összhangos hang-egyvelegét; majd megszólal):

Nagy Lény, milyen titokzatosnak
hallom ez állatok karát:
erő és félelem futosnak
benne együtt, mint jóbarát.

A LÉLEK:

Im', gyermekem, az élet titkát
fedezted föl e pillanatban:
Örök törvények igazítják
azt is, ami az ég alatt van.

A gyöngédek és az erősök
egymásnak nem ellenfelek:
ők a lelkekkel viselősek
s bennem egy-ként melengenek.

ERDŐ-SZELLEM (az utolsó szavaknál letérdel a LÉLEK előtt és így imádja):

Teremtő Lélek áldalak
az életért, mit adtál;
a hangokért, mik rajzanak
a dalló madaraknál.

A KAR (láthatatlan, folytatja):

És áld az erdő és berek
és benne minden állat.
Dicsérünk téged mindenek,
Ó lelke a világnak.

A szín fokozatosan homályosodik a Kar éneke alatt. Előbukkan az esthajnali csillag.

AZ ERDŐ-SZELLEM (a Kar éneke elején föláll, észrevétlenül elhát-ról és eltűnik)

A LÉLEK (a beálló csend után kisideig mereven nézi az erdő fölött szikrázó esthajnali csillagot; aztán visszahátrál, úgyhogy alig látható)

Csend.

3.

Az ég peremén megjelenik a teljes Hold s bevilágítja a Tengert, mely fodrozni kezd és halk szellőt indít el. A holdsugarak csillognak a víz színén.

A TENGER-SZELLEM (nesztelenül előjön a háttérből, megáll és arra felé néz, ahonnet a LÉLEK szokott előjönni; egyideig mereven néz arrafelé, aztán megszólal):

Milyen szokatlan volt ez este!...
Dalolt az erdő és mező
s hogy szellemem a hangot leste
s nézett a messze elvesző
hegyek felé: új életekre
bukkant a rét és fák felett;

s belőlük szállt a hang egekbe...
Azóta lelkem úgy remeg!

- A LÉLEK (észrevétlenül előjön a háttérből s megáll a Tenger-szellem előtt)
- A TENGER-SZELLEME (aki maga elé nézve beszélt, fölemeli fejét s meglepődve néz a LÉLEKRE, majd megszólal):

Nagy Lény, ma új csodákra leltem
az erdő és mező felett
s tőlük, bizony, megirigyeltem
a mozgó, dalló életet.

Nézzed e nagy vizek mezőjét:
nincs benne élet s hangtalan
és fent a kéklő levegő-ég,
mint kinek örök álma van.

Teremtő Lélek, nincs több élet,
hogyan jusson abból nékem is?
Adj életet a tenger vizének
s akkor örökre földerítsz.

- A LÉLEK: Legyen, tenger, amint óhajtod:
                          lesz élet is a víz alatt.
                          Mielőtt még álomra hajtod
                          fejed': már meg is áldalak.

- A TENGER-SZELLEME (féltérdre ereszkedik, lehajtja fejét)

- A LÉLEK (kitárja karjait a Tenger és a Tenger-szellem fölé; rájuk lehell s mondja parancsoló hangon):

Élet, szállj a tenger ölébe:
szülessenek meg a halak!
Lakásuk lesz a mélyek méhe
s rajtuk örökre csend marad.

A Tenger megélnéül. Bálnák és mindenfajta halak emelkednek a víz színére s merülnek alá. Rajtuk játszik a holdfény. — Csend.

A TENGER-SZELLEM (kiseideig figyelni a víz színét, aztán a LÉLEKHEZ fordul és megszólal):

Mi' hallgatag lények! Tehozzád
Teremtő Lélek, nincs szavuk?
E csendet az égtől orozzák,
vagy mélybe halt a sóhajuk?

A LÉLEK: Tenger, nekik a csend a törvény
s beszédjük e nagy némaság.
E hallgató világ az örvény
jajával mondja meg magát.

A Tenger hosszan sóhajt, sír, morajlik.

A TENGER-SZELLEM (álmélkodva hallgatja a különös hangot; aztán a csend beálltával a LÉLEKHEZ fordul és szól):

Lélek, e némaságból hallom
a Mindenség bűvös szavát,
de nem értem. E lények vajjon
a csillagoknak szólnak át?

A LÉLEK (sejtelmesen):

Igen, a néma lények ajka
egyekbe súgja föl dalát:
a Végtelen zúgása rajta,
ezért nem érted még szavát.

De szállj vissza tengerlakodba
s figyelj fel minden éjjelen;
nézz fel a csöndes csillagokra
s találkozol majd énvelem.

Akkor megérted majd a csendet,
melyen beszél a Végtelen
s e nyelvet majd esdőn-esenged
minden magányos éjjelen.

A TENGER-SZELLEM (karjait mellén keresztbeteszi s indulva mondja):

Megyek, Lélek, ahogy te mondd
lakomba vissza, hogy a csend

szavát megértsem és a boldog
ég némaságát odafent.

A Hold elbújik. A csillagok fénye is elhomályosodik.

A KAR (láthatatlan, halkán kíséri a menő Tenger-szellemet):

Áldjon téged, Urunk, az erdő,
a tenger és a zöld mező.

Áldjon téged a halk enyelgő
dal s a csend, mely égbe nő.

Dicsőítsen a mozgó élet
a vízben, földön és egen.
Áldás a Lét Lehelletének,
mely áttiheg a Mindenben.

(visszhang gyanánt)

Áldás a Lét Lehelletének,
mely áttiheg a Mindenben.
Amen.

A LÉLEK (a Kar éneke alatt észrevétlenül elhátrál s eltűnik)

**A csillagok fénye erősödik. Szélzúgás, mely erősen kezdődik,
majd fokozatosan halkul s végül elhal.**

A Föld és Tenger lélegzik.

(Függöny.)

Vége az V. éneknek.

HATODIK ÉNEK

AZ EMBER SZÜLETÉSE

Szín: A négyfolyós édenkert. A háttérben lombos hegyek. Az előtérben virágos almafák és pázsit itt-ott füge-cserjékkel egyesén. Napfényes reggel.

Oldalt az egyik sarokban oroszlánkölyök, gödölye és bárány játszadozik.

Lepkék, méhek, madarak szállodognak a levegőben.

Madárfütty és méhzümmögés hallszik.

Az előtérben egy életnagyságú férfi agyagszobornak való nyers-anyag.

A LÉLEK (oldalról előjön; féloldalt megáll és szemléli először a játszadozó állatokat; aztán a virágos fákat; hallgatja a madárfüttyöt s mosolyogva gyönyörög; aztán az égre néz és megszólal):

Gyönyörű minden, amit alkotánk. A
sötét Kőd léttel-terhes méhiben.
Lett a Minden, amint az Ég kívánta,
az örök tervben álmódott Igen.

Eltűnt tehát a Zűrzavar a létben.
Kivajudta magából mindenét.
Már él a Föld, a Tenger és az égen
a Nap s a Hold és csillag fénye ég.

Benépesítve minden életekkel.
Az Idő Lelke hálaszót dalol.
A Végtelen vigyáz rá este-reggel
és benne mindent hévvel átkarol.

Mi' szép az élet így, ez égi rendben
parányi léttől fel a csillagig!
Megáldva minden erővel, hogy teremjen
új életet, ha megfogyatkozik.

(elhallgat; az agyagot nézi egyideig; hozzá lép és fejére teszi kezét s mondja):

Im' itt a végső, kit a Zűrzavarnak
csak félig adtunk. Néki életet
külön adok s belé külön hatalmat,
hogy úr legyen a természet felett.

(megsimogatja fejét):

Alaktalan föld, téged a legszebb
teremtémnyemmé alakítalak.

(kezével fejétől talpáig végigsimítja néhányszor s előáll a kész szobor; aztán mondja):

A földből és az égből összeveszlek . . .
Egész világ lesz jogarod alatt.

(a szobor ajkához közelíti saját ajakát; rálehell, úgyhogy szikra szökik ki belőle s aztán erőteljesen mondja):

Imé az Ember! A földnek koronája!

A szobor megelevenedik; tágra nyitja szemeit és néz némán a LÉLEKRE.

A LÉLEK (oldalt lép tőle):

Lehelletemmel im' megtöltelek.
Te léssz a földön szellemem hazája
s alattvalóid lesznek mindenek.

AZ EMBER (némán mosolyog s félig kitárt karokkal lép a LÉLEK elé)

A LÉLEK (gyöngéden megfogja az Ember balkezét és mondja):

Nos jöjj velem. Én téged elvezetlek
lakodba.

(elindulnak a háttér felé, hol a négy folyó összeszűkül s egy almafa lombja hajlik le majdnem a földig)

Imé ez lesz otthonod.

Az almafáról csalogánydal hallatszik, mire az Ember a hang felé figyel csodálkozva. A LÉLEK folytatja:

Fiam, e tiszta dalt adom szívednek:
hajnalonként majd hallani fogod.

(tovább mennek a patakig)

Itt a patak. Belőle szomjat oltasz,
ha perzselőn tűz reád a Nap;
vagy játszadol a szellővel, a holdas
est ha száll az árnyas fák alatt.

AZ EMBER (belenéz a vigan csobogó patakba s ahogy meglátja arcát abban, mosolyogva ránéz a LÉLEKRE s újra többször visszanéz a vízbe; aztán lehajlik és megsímogatja a víz színét).

A LÉLEK (tovább vezeti az Embert egy almafához, amelyen almák piroslnak; megállanak s mondja):

Az élet fája ez, amely gyümölcsét
Néked termi és ad új erőt,
hogy tagjaid a küldetést betöltsék,
amelyet viszesz ég s a föld előtt.

Az almafa lehajtja gyümölcsös ágát az Emberhez.

AZ EMBER (gyöngéden megfogja az ágat és megcsókolja)

A LÉLEK (tovább vezeti az Embert egy árnyékos fához; megállnak)

Alkonyodni kezd. A Nap az ég aljára kerül s halványan adja fényét.

AZ EMBER (gyermekesen csodálkozva nézi a nagykorongú Napot s mosolyog)

A LÉLEK (a Nap felé fordulva mondja):

A Nap letér az égről, hogy pihenjen.
Ez lesz az éj, amelyen elpihen

minden élő s e tiszta éji csenden
nyoszolyád lesz a fának töviben.

AZ EMBER (megsímogatja a fát s kérdően néz a LÉLEKRE)

A LÉLEK (elengedi az Ember kezét s távolodni kezd tőle; közben mondja):

Én most magadra hagylak téged, ember
és rád bocsátom éji álmodat.
Hunyd le szemed' s nyugodj le, mint a Tenger.
Az álom néked boldogságot ad.

(viszahátrál; eltűnik)

AZ EMBER (csodálkozó szemekkel néz a LÉLEK után; aztán álmosan nyujtózik; nekidől a fának; kisdő múlva átkarolja azt s fejét hozzá szorítja; küzd az álmosággal, mely azonban lassanként hatalmába keríti; mind-lejebb ereszkedik, végre is ledől a fa tövébe s elalszik).

2.

A szín elsötétedik, csak a Hold és csillagok halvány fénye világítja be az Édent. A fák lombja susog, a patak csobog.

A LÉLEK (nesztelenül visszajő s megáll az alvó Ember előtt; nézi egyideig; aztán mondja):

Úgy rendezék mindent, mi él, idáig,
hogy egymás mellett ketten legyenek:
két Fél ugyan, mégis — külön ha válik —
akkor is egyként élnek a Felek.

Az emberből csak egyet alkoték meg:
de szánom őt e halk magány miatt.
Társat teremtek mellé feleségnek,
ki megosztja sorsát a férfinak.

AZ EMBER (nagyot sóhajt és jobb oldalára fordul; aztán álmában mondja):

Boldog Isten! Angyalok! Reménység!...
Milyen jó lenni nékem köztetek!...

A LÉLEK (mosolyogva hallgatja; majd így szól):

Lelkéről eltűnt íme a sötétség:
Az Ember ajka végre szótvetett!

A boldogság adott szót ajakára
s ez mindig így lesz, amíg szív dobog
az emberekben. Ha nem marad magára,
mindent elér, amit most álmodott.

Hajnallik. A Nap előrevetett fénye bearanyozza az Édent és az alvó Embert.

AZ EMBER (fölemeli fejét s nagyot lélezkzik; aztán vissza-hanyatlik)

A LÉLEK (lehajlik az Emberhez s mondja):

Álmodban eget mutattam meg szívednek:
a lelkem' láttad és az angyalok
kilenc karát, kik mosolyt-mosolyra vetnek.
Lelked az álmok rétvén andalog.

Ébredésed a hangtalan magányra
megteremné az első könnyeket
s az első kint, mely elmúlást kívánna...
E szenvedést én nem hagyom neked.

(mélyen lehajlik az alvó Emberhez s a szíve táján többször végig-símogatja oldalát s egy borda-csontot emel ki belőle; fel-emeli a magasba s aztán leteszi az Ember mellé a pázsitra; fölegyenesedik; kezeit az ég felé emeli, aztán megáldja a csontot s föléje hajlik; majd rálehell úgy, hogy szikrát vet lehellete; a pázsitról fölemeli az)

ASSZONY (félálomban levő alakját; a Lélek támogatja őt, míg egészen föl nem ébred. — Aranyszőke hosszú haja köpeny gyanánt borítja be egész testét. — Félkezét keblére téve gyermeki ijedtséggel nézi a LELKET, aztán a földön fekvő Embert, az Édent; majd a LÉLEKHEZ szól):

Ó hol vagyok és ki vagyok én itt?

A LÉLEK (mosolyogva):

Jó-helyt vagy, édes, és te vagy, akit

az Ember vár. Az álma ép' az égit
emelte most, hogy űzze vágyait.

AZ ASSZONY (az Emberre néz hosszasan, majd a Lélekre)

És Te ki vagy és ki ez a lény itt?

A LÉLEK (mosolyogva):

Az Élet Lelke vagyok. Ő az Ember.
S mind a ketten kísérünk véges-végig
téged örökké tartó szerelemmel.

AZ EMBER (felébred s felül; baloldalához kap a jobb kezével s tapogatja, majd megszólal):

Mi lett velem? Mi van az oldalomban?

(főláll; előbb az Asszonyra néz, majd a LÉLEKRE s megszólal):

Valaki elvett tőlem valamit.

(megtörli szemeit, mintha kételkednék ébrenlétében s aztán az Asszonyhoz szól):

És te ki vagy? a léted helye hol van?

AZ ASSZONY (öszönös szeméremmel hátra lép és halkán mondja):

Én nem tudom még. És te ki vagy itt?

A LÉLEK (megfogja az Ember és az Asszony kezét, úgyhogy háromságot alkotnak, és mondja):

(az Emberhez) Megmondom én! Ez testedből a tested
s lehelletemmel van ő is tele...

(az Asszonyhoz) Belőle vagy és, ketten is ha lesztek
látszatra, mégis egy vagy ővele.

AZ EMBER és **AZ ASSZONY** (kiegyenesednek és hosszán egymásra tekintenek, kezüket kivonják a LÉLEK kezéből s keblükön keresztbe teszik; fejüket lehajtják)

A LÉLEK (gyönyörödvé nézi őket s mondja önmagának):

A legszebb pár, kit földön alkoték meg;
lehelletemnek legszebb otthona.

**Összhangos álma földnek és az égnek.
Nem távozem el tőletek soha.**

(az Emberhez) Tudod-e most már, hogy ki áll előtted?

AZ EMBER (az Asszonyhoz lép és vállára teszi jobbját, majd mondja):

Te vagy az Asszony s én vagyok a férfi.

A LÉLEK (az Asszonyhoz):

És te mit szólnsz, Gyöngye az Erősnek?

AZ ASSZONY (ránéz az Emberre, majd a LÉLEKRE; aztán szemérmesen mondja):

Amit felelnék, ő már úgy is érzi.

A LÉLEK (egymásba teszi az Ember és az Asszony jobbját)

AZ EMBER és **AZ ASSZONY** (térdre-omlanak s imádattal nézik a LELKET)

A LÉLEK (eget-hívóan emeli magasba kezeit és mondja):

**Legyetek hát örökre ketten egyek...
Az én szerelmem égjen bennetek...
A teremtés virági közt a legszebb
jövendőt kell majd megteremnetek.**

(fölemeli az Emberpárt a földről s folytatja):

**Tivéletek a teremtés betellett.
A világ kész. A nagy történelem
indulhat útján lelkem fénye mellett.
Vigyáz reátok majd a Végtelen.**

Csalogánydal hangzik fel és gyöngye szellő hajlongajta a lombokat, a virágokat, a fűszálakat.

AZ EMBER és **AZ ASSZONY** (a csalogánydalra figyelnek és mosolyogva hallgatják)

A LÉLEK (visszahátrál nesztelenül és útjában folyton az Emberpárt nézi; aztán eltűnik)

A csalogánydal elhal.

AZ EMBER (fölemeli fejét és mondja az Asszonynak):

Én téged, Asszony, Évának nevezlek.

AZ ASSZONY: Te meg ezentúl Ádám vagy nekem.

AZ EMBER (amaz irányba néz, ahol a LÉLEK eltűnt, és mondja):

A Nagy Lényt, kitől hajlokomba veszlek,
nevezzük így majd: Uram Istenem!

Letérdelnek. Fény vetődik rájuk.

(Függöny.)

Vége a VI. éneknek.

HETEDIK ÉNEK

A TEREMTÉS HÁLA-ÉNEKE

Szín: Teljes megvilágításban, ragyogó napsütésben jelenik meg az Ég, a Föld, a Tenger a háttérben. Előttük a Földszellem, a Tenger-szellem, Erdő-szellem. Kétoldalt az Angyalok kara s az előtérben a közében az Emberpár.

1. A Tenger morajlik. Halkan kezdi, fokozatosan erősödik, orkánzúgásban éri el a csúcst, aztán fokozatosan gyöngül s a végén belehangzik a Kar éneke:

Dicsőít ím ma téged
tenger, folyó, patak
és mind, kik benne élnek,
a hallgató halak.

A nagy vizek imádnak,
Urunk, ez új világnak
áldott hajnalán.

2. Az Erdő zúg. Előbb halk lombsuhogás, mely fokozatosan szélé erősödik; majd zúgó szélviharban ér csúcst; aztán lehalkul szellővé, amelybe belehangzik a Kar éneke:

Köszönt az Erdő lelke,
köszöntenek a fák,
melyekbe bélehelte
ajkad a lomb dalát.

A zúgó fák imádnak,
Urunk ez új világnak
áldott hajnalán.

3. Az Égbolt zenél. Az orgonán a Vox Coelestis hangjátéka a halktól az erőteljesig és fokozatosan visszahalkul.

Dicsőít, égi Lélek,
a csillagok kara,
a Nap, a Hold, az éjek
s nappalok kara.

A fényességek áldnak,
Urunk, ez új világnak
áldott hajnalán.

4. Az angyalok éneke. Az orgonán a Vox Angelica hangjátéka. A következő ének dallama néhányszor ismételve mindvégig igenhalkan.

Hozanna, égi Lélek,
ki végre megnyitád
a Zúrzavart az élet
előtt s a szebb világ

rendjébe állítottad
a földet és eget.
Dicséri angyaloknak
az ajka szentneved'.

5. Az emberek éneke. — Az orgonán a Vox Humana hangjátéka. — Halkból fokozatosan erőteljessé erősítve, aztán fokozatosan halkulva játssza az alábbi ének dallamát, mely átmegey az Ember-kettős énekébe (tenor és alt; vagy szoprán és bariton):

Hozannát mond az ember,
ó Égi Lény, neked;
betelve szerelemmel
dicsőíti neved'.

Ki minket meglehellté,
hogy éltünk szent legyen:
légy áldott mindeneknél
a földön és egen.

6. A Mindenség éneke. — Kezdődik a mező méheinek, dongóinak zümmögésével; folytatódik madáracsicsérgéssel, kakukszó-átmenet az erdőzúgásba, innét a tenger morajába, végül orkánba, mely hirtelen lehalkul s át-megy az össz-kar énekébe:

Köszöntünk, égi Lélek,
teremtett mindenek:
kitől van minden-élet,
erő, szín és meleg;

kitől ragyog a csillag,
virág virul s a rét
nekünk az égi illat
csodáit szórja szét.

(Függöny.)

Vége.

TARTALMJEGYZÉK

Előének: A Zúzavar siralma	— — — — —	7
Első ének: Az angyalok elrendezése	— — — — —	11
Második ének: Az égbolt elrendezése	— — — — —	33
Harmadik ének: A felhők, a tenger és a föld születése	— —	41
Negyedik ének: A növényvilág születése	— — — — —	49
Ötödik ének: Az állatvilág megszületése	— — — — —	57
Hatodik ének: Az ember születése	— — — — —	67
Hetedik ének: A teremtés hála-éneke	— — — — —	75

PAKOC S KÁROLY MEGJELENT MŰVEI:

- FORRÓ SZAVAK (versek), Szatmárnémeti.
- HAZAFELE (elbeszélések), Nagykároly.
- LÉLEKORSZÁG (versek), Szatmárnémeti.
- LÉLEKZUHANÁS (regény), Budapest, Szent István Társulat.
- JOTTEM ISTEN VÁROSÁBÓL (versek), Szatmárnémeti.
- ÉDUA ÁLDOZATA (regény), Budapest, Korda R. T.
- ISTENT KIÁLT A TENGER (versek), Nagyvárád, Szt. László nyomda.
- A LÉLEK INDUL (versek), Budapest, Szentföldi nyomda.
- A LÉLEK VISSZATÉR (elbeszélések), Budapest, Szentföldi nyomda.
- KÜLÖNÖS EMBEREK (elbeszélések), Budapest, Szentföldi nyomda.
- A TÉKOZLÓ FIŰ (színmű), Nagybánya.
- SAVONAROLA VERSEI (műfordítás), Kolozsvár.
- ŐROMOT AKARTOK? (nagybőjtői beszédek), Budapest, Korda R. T.
- JUDÁS-MISZTÉRIUM (lelkiéleti), Kolozsvár, Bonaventura nyomda.
- A HÉT AJÁNDÉK ISTENE (Szentlélek-könyv), Budapest, Szent István Társulat.
- A TEREMTÉS ÉNEKE (Szentlélek drámai költemény), Szalézi Művek, Rákospalota.

Sajtó alatt:

- MAGYAR CSILLAGOK URMIA EGÉN (regény).
- ÉLET A ROMOKON (Szentlélek-könyv).
- SENTLELKES ÉLET (Szentlélek-könyv).

